

POSTANOWIENIE

28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 28 maja 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. T.
przeciwko K. G.
o zachowek,
na skutek skargi kasacyjnej K. G.
od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach
z 21 czerwca 2024 r., IV Ca 191/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda tytułem kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia pozwanej do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanej K. G. od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z 21 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi na jej oczywistej zasadności (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) nakładało na skarżących powinność wykazania, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia przytoczonych we wniosku przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Oczywiste jest tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy sprawy. Zarzucane uchybienia muszą mieć zatem kwalifikowany charakter, dotyczyć konkretnych przepisów prawa i być dostrzegalne w sposób jednoznaczny i oczywisty, na pierwszy rzut oka, co skarżący winien wykazać we wniosku o przyjęcie skargi w wyodrębnionym konstrukcyjnie i formalnie wywodzie prawnym, bez odwoływania się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia; podstawy kasacyjne nie podlegają bowiem badaniu na etapie tak zwanego przedsądu. Należy też przypomnieć, że o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście

nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie SN z 1 października 2024 r., I CSK 2227/23).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że „Sąd II instancji dopuścił się naruszenia prawa materialnego polegające na błędnej wykładni art. 1008 pkt 3 k.c. przez uznanie, że nie można mówić o skuteczności wydziedziczenia powoda, gdyż spadkodawcy przyczynili się do zerwania kontaktów, a także przez uznanie, że zachowanie powoda względem spadkodawców nie stanowiło, uporczywego niedopełnienia obowiązków rodzinnych oraz że zostały w sposób bardzo ogólny wskazane podstawy wydziedziczenia, a także przez przyjęcie przez Sąd II instancji, iż niedopełnienie obowiązków rodzinnych przez powoda po wydziedziczeniu nie ma znaczenia przy ocenie skuteczności wydziedziczenia.”

Wniosek skarżącej nie odpowiada wymaganiom stawianym wykazaniu przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika. Natomiast bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej pozwanej nie pozwala przyjąć, by była ona - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Skarżąca nie wykazała, że zastosowanie powołanych w podstawach skargi przepisów, których naruszenie miałoby wskazywać na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, było - w okolicznościach sprawy - oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżone orzeczenie jest oczywiście nieprawidłowe.

Ponadto nie stanowi rozwinięcia przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej podjęcie samej polemiki ze szczegółowymi ustaleniami sądów powszechnych rozpoznających sprawę. Ze względu na ograniczoną wprost w art. 398¹³ § 2 k.p.c. kognicję Sądu Najwyższego, która nie obejmuje weryfikacji ustaleń faktycznych poczynionych przez sądy *meriti* ani oceny przeprowadzonych przed nimi dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.) taki sposób uzasadnienia wniosku o przyjęcie

skargi rozpoznania nie może wywołać oczekiwanych przez nią skutków (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 kwietnia 2025 r., I CSK 271/25).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

M.L.

[SOP]